

GYÖNGYÖZŐ INNOVÁCIÓK

#INTERREG_YOUTH

Digitális oktatóterem, stúdió, alkotóhelyiségek, közösségi terek, ifjúsági klub és az Első Fellépés Színpada – ilyen és ehhez hasonló elképzelések szerepelnek a fiataloknak szánt kreatív és innovatív „játsszóterekről” szóló tervekben. Ezek a múlt hagyományaira és a modern technológiára épülő fejlesztések az *#interreg_youth*, teljes nevén *Gyöngyöző Innovációk – Ifjúsági központok Gyöngyösön és Kassán* című projekt keretén belül valósulnak meg, az *Interreg Magyarország-Szlovákia Program* támogatásából. A helyi ifjúság ötleteire építve Gyöngyösön az Önkormányzat tulajdonában lévő és műemlékvédelem alatt álló Érseki intézőház és pince kap új funkciót; míg Kassán (Košice) a MaJel Rovás Központ pincéjében hoznak létre egy Ifjúsági Közösségi Központot, multifunkcionális alkotóműhelyt, és találkozási pontot. Mindezekről a vezetőpartner Gyöngyösi Városteréség Fejlesztő Nonprofit Kft. ügyvezetőjével, *Kobzi Tamással*, valamint partnerszervezetük, a kassai Rovás Polgári Társulás elnökével és a Nemzetközi Rovás Alkotóközösség művészeti vezetőjével, *Szabó Ottó* festőművésszel beszélgettünk.

Hogyan született meg a projektötlet?

Kobzi Tamás: Régóta küzd Gyöngyös városa azzal a problémával, hogy olyan minőségi teret tudjon biztosítani az itt élő fiatalok részére, amely valódi központja, élettere lehetne a középiskolásoknak, egyetemistáknak. Ezt a szükségletet egészítettük ki azzal a küldetéssel, miszerint a múlt hagyományait a jelen fiataljai vigyék tovább. Így jött létre az a gondolat, hogy egy műemléki épület felújításával alakítsunk ki közösségi teret a fiatalok számára. Egy olyan létesítményt, ahol az épített örökség megújításával visszaidézzük a múlt hagyományait is, bemutatva azt a jelenkor innovatív eszközeivel. Ezért lett a projekt fő célja egy innovatív és biztonságos alkotó- és ifjúsági központ kialakítása, ahol modern technikai eszközökkel segítjük az eligazodást a felgyorsult digitális világban a közösségek megtartásával.

Szabó Ottó: Évek óta azzal a problémával küzdünk mi is, hogy a fiataljaink legjobbjai külföldön képzelik el a boldogulást, az egyetemi tanulmányokat, munkalehetőségeket, párkapcsolatokat, és tanulmányaik befejeztével sem jönnek vissza, így a közösségeink utánpótlás híján hanyatlásnak indultak. Ezt a folyamatot szeretnénk megállítani azzal, hogy létrehozunk egy olyan központot, amely a szórakozás mellett nagyszerű továbbképzéseket is biztosít. Elsősorban a digitális technológiák és a számítástechnika, valamint a képzőművészet, a tervezőgrafika, a dizájn és a filmipar területén.

Hogy sikerült az elképzelésekhez anyagi támogatást találni?

Kobzi Tamás: A megvalósításhoz pályázati lehetőségeket kerestünk. 2023 első felében figyeltünk fel az **Interreg HUSK-2302-es felhívásra**, és azonnal éreztük, hogy itt a lehetőség. Ekkor kezdődött el az egyeztetés a Gyöngyösi Városterészt Fejlesztő Non-profit Kft. és a városvezetés között, hogy közösen gondolkodjunk a felhívás adta lehetőségeken, hogy mire lenne szükségünk, és azon, hogy kik jöhetnek szóba, mint határon túli partnerek.

Elsőre kijelöltük a fejlesztésünk fő elemét, a Püspöki utca 23. szám alatt található több mint ötszáz éves úgynevezett Érseki intézőház épületét, amelyet a közösségi – és azon belül célzottan ifjúsági – programokkal, funkciókkal tölthetünk meg. Mondhatjuk, hogy ezzel egy időben kezdtünk el keresni egy olyan társat, aki hasonló módon szeretne a helyi fiatalok számára új lehetőséget biztosítani. Így találtunk rá Kassa városából a Rovás Polgári Társulásra, amelynek tagjai hasonló küldetéssel szeretnének egy különleges atmoszférájú pincehelyiség fejlesztésével igazi alkotóteret biztosítani a gyöngyösihez hasonló célközönség számára.

Milyen sikerekkel büszkélkedhet eddigi története során a kassai egyesület?

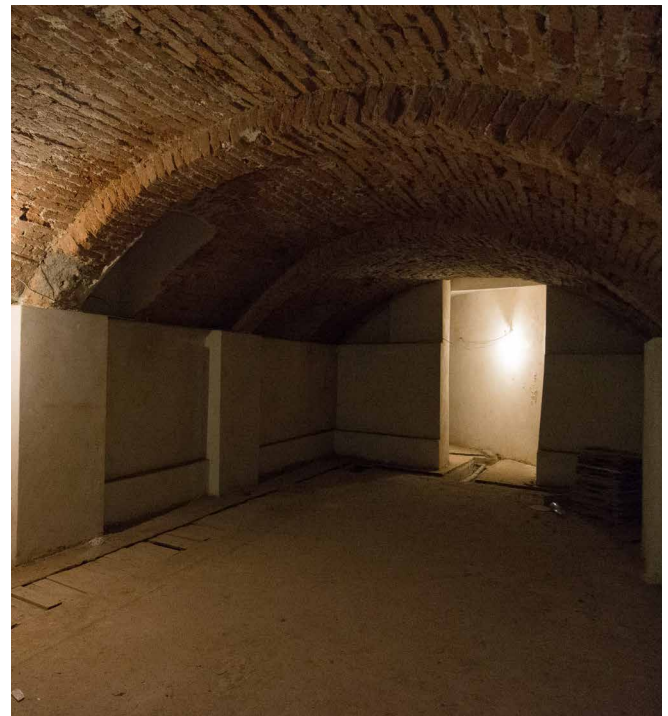
Szabó Ottó: A Rovás Polgári Társulás 1994-ben jött létre a Pozsonyi Képzőművészeti Egyetemen, az ott tanuló magyar anyanyelvű hallgatók jóvoltából. Az elmúlt 30 év alatt az egyetemisták asztaltársaságá-

ból nemzetközileg elismert alkotóközösség lett, amelynek tevékenysége jócskán túlmutat Kassán. Egyesületünk egy jól összeszokott, rugalmas gondolkodású, kiválóan képzett művészekből, formatervezőkből, építészekből, tudósokból, értelmiségiekből, egyetemistákból, fiatalokból, idősebbekből, szlovákokból, magyarokból és jelentős számú lengyel alkotóból álló közösség – a Szlovák Tudományos Akadémia néhány kutatója is közénk tartozik. Társulásunk tevékenységét **2015-ben Magyar Termék Nagydíjjal**, ezen belül a Régiók Díjával ismerték el. Beindítottunk Kassán egy művésztelepet a Tehetséggondozó Képzőművészeti Esti Iskolaival és művészeti rezidenciákkal együtt. Ennek az intézménynek a neve 2023-tól Szabad Művészeti Iskola, képzőművészeink nem fizetnek a telepen használt műtermekért sem bérleti, sem rezsidíjat. Viszonzásul azonban be kell kapcsolódniuk a tehetséggondozó programba: ingyen kell oktatniuk a tehetséges középiskolásokat különböző képzőművészeti technikákra. Közösén készítjük fel a fiatalokat a tehetségvizsgákra, ők az oktatásért nem fizetnek, cserébe viszont önkéntesként részt kell vállalniuk az egyesület életében.

Ezen kívül üzemeltetünk egy kortárs művészeti központot (**MaJel**) – ennek a pincéjében hozzuk létre az ifjúsági központot – , egy galériát (**FiguratiF**), illetve egy művészkávézót és kiséttermet (**B!stRovas**), amelynek konyhája a magyar és a szlovák ízvilágot dolgozza fel, hozza össze. Programjaink különféle célcsoportokat szólítanak meg, éves szinten kb. 300 rendezvényünk van.

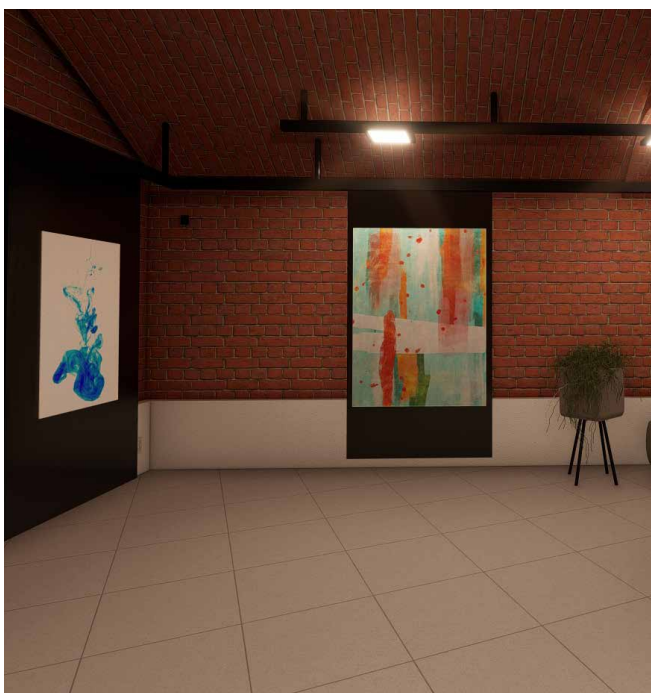
Mi a „küldetése” a partnereknek ezzel a projekttel kapcsolatban?

Kobzi Tamás: A projektnek két nagyon fontos célja van: az egyik, hogy segítse helyben tartani a fiatalokat. Sajnos Budapest közelsége komoly elszívóerőt jelent. Szerettük volna, ha olyan létesítményt találhatnak a fiatalok, ahol megteremthetik a saját világukat, ahol nekik szóló programok, képzések várják őket. Ez az elképzelés a projekt tervezési folyamata során mindvégig a középpontban volt, legyen szó az oktatásra, továbbképzésre alkalmas termek kialakításáról és berendezéséről, a funkciókkal ellátott zöldfelületekről, vagy a fiatalok számára vonzó digitális és podcast szobáról.

A másik fontos szempont, hogy erősítsük a szlovák-magyar kapcsolatokat. Több másik projektben is dolgozott már együtt a város más határon túli településekkel, de ekkora mértékű közös projekt még nem valósult meg szlovákiai partnerrel. Nagyon vonzó volt számunkra az, hogy mindkét fél „küldetése” a helyben élő fiatalok megtartása, az új, modern, minőségi szórakozási és kapcsolódási lehetőségek biztosítása nemcsak részükre, hanem családjaiknak is.

Miként kapott nagyobb hangsúlyt Kassán az alkotómunka a tervezéskor?

Szabó Ottó: A legfontosabb célunk a fiatal generáció ízlésének és értékrendjének kiművelése, tehetségének formálása, a közösségépítés, a szórakozás egy új, kreatív formája, valamint a kapcsolatépítés.

A Rovás az Ifjúsági Közösségi Központ révén a középiskolás és egyetemista fiatalokat célozza, ahol nem tolakodó módon tervezi, szervezi meg a tevékenységet, nem „szájbarágott táplálékkal” szándékozik etetni őket, hanem szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a művészetek befolyásolni tudják a környezetet, a hangulatot, a világképet, az értékekhez való hozzáállást és jelen tudnak lenni az élet minden területén: a mérnöki irodákban, az IT-s elképzelésekben, az iskolákban, a hivatalokban, orvosi rendelőkben, az otthonokban, a környezet formálásában, a kertekben, utcákon, tereken. Nem lehet mindenki művész, ahogyan orvos, ügyvéd, vagy építész sem. Nem lehet mindenki sikeres – de mindenki törekszik a szépre, a környezete otthonossá, meghitté, nyugodttá tételére; senki sem akar diszharmóniában élni. Fontos megismertetnünk a fiatalokat a múlttal, a múlt ideáljaival, elengedhetetlen megmutatnunk nekik a jelent, a ma törekvéseit, a ma kérdéseit, és közösen keresni válaszokat a miértekre.

A legfőbb feladatunk pedig az, hogy konfrontáljuk a különféle iskolákban és továbbképzési intézményekben kialakított nézeteket a magunk felfedezéseivel, az általunk olvasott, látott, hallott, érzékelt és analizált információkkal, az általunk fellelt eredményekkel.

A következő, lényeges cél, hogy a kreativitásukra építjük a környezetet. A megfelelő vetítési és digitális technológia, LED-falak, podcast és videostúdió, többfunkciós közösségi terek, az *Első Fellépés Színpada*, hangosítás és fénytechnika, feljátszás és

a stúdiómunkákhoz szükséges audiovizuális berendezések biztosítása lehetővé teszi majd, hogy az érdeklődésük középpontjában álló virtuális valóságot maguk is alakíthassák. Például a kivetített képi effektusokat hol az egyikük, hol a másikuk készíti. Az animált, kivetített közeg is lehet naponta más-más fiatal munkája. Célunk olyan kiállítások szervezése, amelyek festményeit vagy szobraikat a digitális technológia által ők maguk mozdíthatják meg vagy hozhatják mozgásba. Kivetíthetik elképzeléseiket és beszámolhatnak kirándulásaikról, koncertélményeikről képekben. A chill kávézó nagy méretű, érintős monitorjai által akár minden asztalnál más-más képi világ lehet jelen, amelyek hatására beindulhat a kommunikáció az egyes asztalok között – „Itt én is jártam!”, „Ezt én is láttam!” felkiáltással. Fontos a zene, fontos az összművészeti események zenei aláfestése, ahogyan a koncertek képi és dinamikus színes háttere is. Fontos, hogy az egyes eseményekről készült videók akár a kávézó asztalainál feldolgozhatók és vághatóak legyenek, ezért megfelelő program-környezet, számítógépek és tabletek állnak majd rendelkezésre, ahogyan az is biztosított lesz, hogy akár a telefonjaikról kapcsolódhassanak a monitorokra vagy a rendelkezésre álló vetítőkre, hangszórókhoz.

Hogyan jöttek létre az egyes ötletek Kassán?

Szabó Ottó: A Rovás elképzelése eredetileg a füzéri önkormányzattal közösen indult, de a Közös Titkársággal tartott első egyeztetés során kiderült, hogy a gyöngyösi elképzelés csaknem azonos a miénkkel. Így született a nem mindennapi együttműködés. A Rovás Nemzetközi Nyári Szabadegyetemé-

nek alkotótáborait megnyitottuk a gyöngyösi partnerünk delegáltjai előtt 2025-ben, így lehetőségük lesz mind az 5 összművészeti alkotótáborba küldeni fiatalokat. A gyöngyösi és a kassai elképzelés abban is hasonlít, hogy mindkét esetben a fiatalok megtartása az alap, mindkét esetben az elköltözés pusztítja leginkább a közösségeket. Feltett szándékunk még egy *Időkapu* létrehozása is, amely egy stílusos, a környezetébe organikusan beilleszkedő állványon álló monitort jelent, 2-3 kamerával a tetjén, amelyen keresztül be lehet látni a gyöngyösi közösségi terekbe és onnan Kassára, ezáltal közös kvízeket lehet rendezni, vagy csak átintegetni egymásnak: „szia, hogy vagy?”

És Gyöngyösön?

Kobzi Tamás: A két ötlet egymástól külön fogalmazódott meg, de valóban nagyon hasonlóak. Kassán a Rovás Polgári Társulás üzemeltetésében már működik egy kulturális központ. Az egyesület ennek a műemlék épületnek a pincéjét szeretné úgy átalakítani, hogy a legmodernebb technológiák felhasználásával önkifejezési lehetőséget adjon a helyi fiataloknak, legyen szó zenéről, digitális művészetről, vagy csak egyszerűen egy humoros előadásról. Gyöngyösön az egykori Érseki intézőházban és pincében alakítunk ki nemzetközi ifjúsági központot. Az épület jelenlegi adottságait felmérve, építészeket bevonva sikerült letisztázni, mennyire

módosíthatóak egy ilyen műemléki védettséget élvező épület terei. Innen indult egy több körös brainstorming folyamat, hogy az egyes helyiségek milyen funkciót kapjanak az igények alapján. Ennek eredményeképp a pincében ifjúsági klub, az épületben több előadóterem, podcast és digitális szoba, számítógépterem kap majd helyet. A kertben kültéri szórakozóhelyet alakítunk ki.

A projekt milyen megvalósítási fázisban van jelenleg? Milyen konkrét eredményekkel büszkélkedhetnek már?

Szabó Ottó: A projektdokumentációt leadtuk, a pince felújítását az illetékes hivatalok engedélyezték, a közbeszerzetővel szerződést kötöttünk, és a projekt kezdetével összefüggő publicitási elemeket megvalósítottuk már, **sajtóhírt adtunk közre, Facebook-posztot írtunk**, a hirdetőtáblánk is már gyártási szakaszban van. Jelenleg a kivitelező közbeszerzetésének dokumentációján dolgozunk, és folyamatosan kapcsolatban vagyunk, értesítjük egymást a készülő lépéseinkről. Kurzusokat tervezünk Gyöngyösre és Kassára, és ahogyan már mondtam: a Nemzetközi Nyári Szabadegyetem művésztelepeire jelentkezhetnek gyöngyösi fiatalok.

Mikorra készülnek el a tervezett ifjúsági központok a két településen?

Kobzi Tamás: A projekt jelenleg előkészítési szakaszban van, hamarosan elindul a közbeszerzés, folyamatban van a kötelező kommunikáció elindítása. A következő feladat a kivitelező megtalálása közbeszerzés keretében, majd pedig az építési, felújítási munkák megkezdése. A tervek szerint idén kora nyáron elkezdődhet az építkezés és 2026. nyárára tervezzük a befejezést mindkét városban.

Ki tartja fenn majd a létesítményeket?

Kobzi Tamás: Gyöngyösön az Önkormányzat üzemelteti majd az intézményt, a támogatás erre már nem terjed ki.

Szabó Ottó: A pályázat az üzemeltetésre nem terjed ki nálunk sem, a Rovás Egyesület üzemelteti majd a központot.

Melyik elemére a legbüszkébbek a készülő tervek közül? Melyik lesz Önök szerint a legvonzóbb ötlet vagy program?

Kobzi Tamás: Arra vagyunk a legbüszkébbek, hogy ezt a több mint 500 éves intézményt újra élettel tölthetjük meg, modern funkciókkal ellátva, amely a helyi fiatalok előnyeit szolgálják majd. Gyöngyös

városában az elképzeléseink szerint maga az egész fejlesztés, mint egy multifunkciós intézmény lesz majd vonzó. Mindenki számára megfelelő környezetet és funkciót tudunk biztosítani digitális tartalomgyártáshoz, közösségi irodai munkához vagy akár egy egyszerű baráti kávézáshoz, illetve nagyobb létszámú kültéri rendezvényekhez. Kassán a hangsúly a fiatalokon és a művészen van, ezért alakítunk ki egy modern kiállítóteret a pincében, valamint egy kis színpadot előadások, kis létszámú akusztikus koncertek és ahhoz hasonló események számára.

Szabó Ottó: A fiatalokat leginkább vonzó részlet szerintem a már említett *Első Fellépés Színpada* lesz, mivel egymást fedezhetik fel, hívhatják meg, egymásnak szervezhetnek fellépést. Ezen kívül hang- és videófelvételeket készíthetnek, megvágathatják, korrigálhatják, szerkeszthetik az anyagot, a podcast-stúdióban pedig folyamatosan beszélgetéseket vehetnek fel és tehetnek közzé, zenés műsorokat állíthatnak össze.

Kik vesznek részt a megvalósításban? Hogyan tudnak a kedvezményezettek együtt dolgozni?

Kobzi Tamás: A projekt megvalósításában számos szakember vesz részt az önkormányzat részéről és külső erőforrást is biztosítottunk már a tervezési szakaszban, amelyben különböző szakági tervezők vettek részt. A projektpartnerek között rendkívül jó

az együttműködés, hiszen a cél közös. A folyamatos egyeztetés mentén a közös munka zökkenőmentesen halad, és természetesen mindkét fél a saját épületének felújításán dolgozik.

Milyen nehézségekkel számolnak a megvalósítás során? Milyen esetleges buktatói lehetnek egy ilyen kulturális projektnek?

Szabó Ottó: Mindent átgondoltunk, átszámoltunk, nem lesznek buktatók.

Kobzi Tamás: Úgy tapasztaljuk, hogy a közbeszerzés mindig nagyon nehéz és időigényes feladat. A legnagyobb figyelmet arra kell fordítanunk, hogy szoros ütemezéssel menjenek végig ezek a folyamatok.

Milyen projekteredménnyel lennének elégedettek záráskor?

Szabó Ottó: Ha időre elkészül a projekt, és addigra kialakul egy fiatal önkéntesekből álló csapattörzs.

Kobzi Tamás: Személy szerint annak örülnék a legjobban, ha a létrejövő intézmény a gyöngyösi és környékbeli fiatalok igazi központjává válna, ahol találkozhatnak, ismerkedhetnek, tanulhatnak, szórakozhatnak. Olyan kulturális centruma lehetne a városnak, ahol a fiatalok valódi élettel töltenek meg olyan műemléki épületet, amelynek története megerősödik a jelenben és a jövő számára is biztosan fennmarad.

